

**Програма економічного і соціального розвитку
м.Запоріжжя на 2018 рік**

ЗМІСТ

Паспорт Програми	3
Вступ	4
1. Інформація про виконання Програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за 2017 рік	5
2. Головна мета та пріоритети економічного і соціального розвитку міста на 2018 рік	16
3. Фінансові та матеріальні ресурси	17
3.1. Реалізація основних напрямків бюджетної та податкової політики	17
3.2. Фінансовий стан комунальних підприємств міста	18
3.3. Управління майновими ресурсами комунальної власності міста	19
3.4. Територіальний розвиток міста та регулювання земельних відносин	20
3.5. Закупівля товарів робіт та послуг для потреб міста	21
4. Економічна діяльність	21
4.1. Промисловість та інвестиційний розвиток	21
4.2. Підприємництво та регуляторна діяльність	22
4.3. Система надання адміністративних послуг	24
4.4. Розвиток ринкової інфраструктури	24
5. Житлово-комунальне господарство	25
5.1. Житлове господарство	25
5.2. Благоустрій міста	26
5.3. Розвиток транспортної інфраструктури	27
5.4. Енергоефективність та енергоспоживання	28
6. Соціальна сфера	29
6.1. Зайнятість населення та заробітна плата	29
6.2. Соціальний захист	31
6.3. Підтримка сім'ї, молоді та дітей	33
7. Гуманітарна сфера	34
7.1. Охорона здоров'я	34
7.2. Освіта	36
7.3. Розвиток культури та туризму	37
7.4. Фізична культура і спорт	39
8. Природокористування та безпека життєдіяльності людини	40
8.1. Охорона навколишнього природного середовища	40
8.2. Техногенна безпека	40
Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2018 рік	
Додаток 2. Основні показники діяльності підприємств комунальної власності міста	
Додаток 3. Перелік місцевих цільових програм, які передбачається фінансувати в 2018 році	
Додаток 4. Перелік об'єктів будівництва, які передбачається фінансувати у 2018 році за рахунок бюджетних коштів (бюджет розвитку)	

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1. Назва: «Програма економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2018 рік» (далі - Програма).

2. Підстави для прийняття рішення про розроблення Програми:

Програма економічного і соціального розвитку м. Запоріжжя на 2018 рік розроблена на виконання ст.143 Конституції України, ст.27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та враховує основні напрямки Державної Стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року.

Методичною основою розроблення Програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету».

3. Замовник Програми:

Запорізька міська рада.

4. Розробники Програми:

Департамент економічного розвитку міської ради за участю виконавчих органів Запорізької міської ради.

5. Виконавці Програми:

Департаменти, управління, відділи та районні адміністрації Запорізької міської ради, Запорізький міський центр зайнятості, комунальні підприємства міста.

ВСТУП

Програма економічного і соціального розвитку м. Запоріжжя на 2018 рік розроблена департаментом економічного розвитку міської ради відповідно до чинного законодавства України з урахуванням напрямків розвитку країни та пропозицій виконавчих органів Запорізької міської ради.

При розробці Програми враховані:

- основні положення програми Президента України «Стратегія реформ 2020»;
- цілі та пріоритети державної регіональної політики, визначені Державною стратегією регіонального розвитку до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385;
- прогностні показники економічного і соціального розвитку постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 411 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки»;
- стратегічні цілі та напрями розвитку, передбачені проектом Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року.

Програма розроблена на основі комплексного аналізу економічного і соціального розвитку за три попередніх роки, існуючих тенденцій які очікуються на кінець 2017 року та прогностних оцінок щодо розвитку міста.

З урахуванням результатів розвитку міста, наявних проблем, нагальних потреб і можливостей міського бюджету, Програмою визначено пріоритети, проблеми, цілі, основні завдання та очікувані результати від реалізації соціально-економічної політики місцевої влади.

Завдання і заходи, передбачені Програмою, будуть фінансуватися за рахунок коштів бюджету міста, державного бюджету, підприємств та інвесторів, а також інших джерел фінансування в межах чинного законодавства. Планові показники на виконання власних повноважень передбачаються у відповідних міських цільових програмах по кожній галузі.

Завдання програми конкретизуються в додатках до Програми:

1. «Основні показники економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2017 рік».
2. «Основні показники діяльності підприємств комунальної власності міста».
3. «Перелік місцевих цільових програм, які передбачається фінансувати в 2017 році».
4. «Перелік об'єктів будівництва, які передбачається фінансувати в 2018 році за рахунок бюджетних коштів» (бюджет розвитку).

Програма реалізовуватиметься шляхом тісної співпраці органів місцевого самоврядування, міської ради та громадських організацій.

У разі потреби, в процесі виконання Програми, за пропозиціями виконавчих органів ради та при уточненні бюджету м.Запоріжжя на 2018 рік вноситимуться зміни та доповнення двічі на рік.

Упродовж року забезпечуватиметься реалізація завдань і заходів Програми та надаватиметься інформація про хід її виконання територіальній громаді міста та міській раді.

1. Інформація про виконання Програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за 2017 рік

У 2017 році зусилля виконавчих органів міської ради були спрямовані на створення умов для безперебійного функціонування всіх систем міського господарства, зокрема: утримання в належному стані об'єктів благоустрою та удосконалення роботи комунальних служб; реалізацію енергоефективних проектів та заходів; оптимізацію транспортної мережі та інфраструктури. Значна увага приділялася гуманітарній та соціальній сферам: підвищенню рівня медичного обслуговування, розвитку освітньої галузі, соціальному захисту населення, організації дозвілля громадян.

За підсумками вдалося досягти наступних результатів.

Соціально-економічний розвиток міста в 2017 році характеризувався збереженням позитивних тенденцій за багатьма напрямками діяльності, в тому числі зростанням обсягів промислового виробництва та реалізованої промислової продукції, збільшенням доходів бюджету міста, рівня середньомісячної заробітної плати та прибутків прибуткових підприємств.

Так, індекс промислової продукції по Запорізькій області за січень-вересень 2017 року становив 107,2% (проти 96,9% в аналогічному періоді 2016 року).

Упродовж 2017 року підприємства міста виробляли майже 40% української сталі, 70% високовольтної апаратури, 19% чавуну, близько 10% металоконструкцій та коксу.

Обсяг реалізованої промислової продукції за 9 місяців поточного року в порівнянні з аналогічним періодом 2016 року збільшився на 35,6% та становив 98,7 млрд.грн. У розрахунку на одного мешканця показник становив 130,9 тис.грн., що в 2,7 рази більше, ніж у середньому по Україні.

У звітному періоді майже на чверть збільшено доходну частину бюджету міста. Без урахування трансфертів у порівнянні з січнем-вереснем 2016 року доходи зросли на 22,5% або на 607,4 млн.грн. Обсяг доходної частини бюджету міста станом на 01.10.2017 становив 5781,8 млн.грн., у т.ч.: доходи загального фонду - 3119,1 млн.грн., спеціального фонду - 186,9 млн.грн. та офіційні трансферти - 2 475,8 млн.грн.

Упродовж звітного періоду до бюджету міста надійшло:

- 672,58 млн.грн. плати за землю (на 17,2% більше, ніж за 9 місяців 2016 року);
- 15,67 млн.грн. - від орендної плати за об'єкти права комунальної власності міста (на 1,0% більше);
- 6,11 млн.грн. - від продажу земельних ділянок (у 2,3 рази більше);
- 9,81 млн.грн. - від відчуження майна комунальної власності (майже у 8,0 разів більше), у т.ч. від приватизації комунального майна 4,1 млн.грн. (проти 131,21 тис.грн.); 3,03 млн.грн. - коштів пайової участі інвесторів (на 48,0% менше).

Видатки бюджету міста становили 5572,9 млн.грн., у т.ч. загального фонду - 4840,9 млн.грн., спеціального фонду - 732,0 млн.грн. (з яких видатки бюджету розвитку - 576,6 млн.грн.). До державного бюджету перераховано реверсної дотації в сумі 171,2 млн.грн.

За підсумками I півріччя поточного року в порівнянні з аналогічним періодом 2016 року фінансовий результат великих та середніх підприємств міста до оподаткування збільшився в 4,0 рази та становив 9,57 млрд.грн. прибутків. За промисловими видами діяльності найбільші обсяги прибутку одержано підприємствами переробної промисловості (84,8% від загального обсягу), зокрема, підприємствами металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів (47,2%) та машинобудування (29,6%).

Прибутковими були майже 67,0% підприємств міста.

За 9 місяців поточного року фінансовий результат 35 комунальних підприємств збільшився на 39,0% до рівня 107,8 млн.грн.

Прибуток отримано 24 комунальними підприємствами (68,6% від загальної кількості) у розмірі 180,3 млн.грн. Водночас, збитки 11 підприємств (31,4% від загальної кількості) становили 72,5 млн.грн. Найбільші збитки отримано КСВП «Юність» (32,6 млн.грн.), що пов'язано із списанням залишкової вартості основних засобів та незавершених капітальних інвестицій у зв'язку з продажем палацу спорту.

Станом на 01.11.2017 до бюджету міста комунальними підприємствами перераховано: податку на прибуток - 38,8 млн.грн.; частки (частини) прибутку - 5,14 млн.грн.

За 9 місяців 2017 року в економіку міста залучено 43,6 млн.дол.США іноземних інвестицій. Загальний обсяг акціонерного капіталу нерезидентів станом на 01.10.2017 становив 877,9 млн. дол.США., що на 8,2% більше, ніж на початок року.

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника м.Запоріжжя за 9 місяців 2017 року становила 6957,15 грн., що на 5,0% більше, ніж по Запорізькій області та на 1,0% - ніж по Україні. Темп зростання до аналогічного періоду 2016 року склав 133,4%.

Не зважаючи на те, що питання щодо погашення заборгованості з виплати заробітної плати знаходиться на постійному контролі, її сума в порівнянні з початком року збільшилася на 19,35 млн.грн. (44,5%) та станом на 01.10.2017 становила 62,79 млн.грн. На економічно-активних підприємствах заборгованість збільшилася на 1,43 млн.грн. (4,4%) та становила 33,76 млн.грн. (53,8% до загальної суми). Основну частку (72,4,0%) 45,42 млн.грн. складає заборгованість підприємств державної форми власності.

Розрахунковий роздрібний товарообіг підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, за 9 місяців 2017 року склав 11,45 млрд.грн., що на 0,53 млрд.грн. (на 4,9%) більше, ніж в аналогічному періоді 2016 року.

Розрахунковий обсяг реалізованих послуг склав 5,92 млрд.грн., що на 1,02 млрд.грн., або на 20,9% більше, ніж за 9 місяців 2016 року.

За підсумками аналізу рейтингового агентства місту присвоєно кредитний рейтинг на рівні uaAA-, прогноз «стабільний», рейтинг інвестиційної привабливості uaINV4, що свідчить про дуже високу кредитоспроможність міста в порівнянні з іншими українськими містами.

У поточному році через електронну систему ProZorro 152 суб'єктами господарювання оголошено 7044 закупівлі на очікувану вартість 5485,5 млн.грн. Укладено 5299 договорів на 2339,37 млн.грн. Економія склала 112,53 млн.грн.

(або 5,2% від очікуваної вартості оголошених закупівель).

За рахунок коштів Громадського бюджету реалізувався 21 проект на загальну суму близько 5,0 млн.грн. Станом на 01.10.2017 9 проектів вже впроваджено.

Затверджено Програму розвитку малого та середнього підприємництва в м.Запоріжжі на 2017-2021 роки.

Створено новий сайт Запорізької міської влади, з новим сучасним дизайном, на якому знаходиться вся необхідна інформація стосовно життя міста.

З метою налагодження міжнародних зв'язків міської ради в галузі інвестиційної діяльності, пропаганди інвестиційної привабливості міста, цільового пошуку та встановлення контактів з потенційними інвесторами, грантодавцями тощо, департаментом економічного розвитку міської ради здійснювалися заходи щодо впровадження Інвестиційного порталу. Так, з метою організації наповнення порталу рішенням виконавчого комітету міської ради від 20.10.2017 № 619 затверджено «Порядок інформаційного наповнення та технічного забезпечення Порталу» та розпочато його наповнення.

Упродовж року тривала масштабна робота з розроблення Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року. Розробником проекту Стратегії є Проект ПРОМІС спільно з Координаційною радою з питань розробки Стратегії (створеною розпорядженням міського голови), до якої увійшли представники бізнесу, громадських організацій інституцій та органів місцевого самоврядування. Проект Стратегії планується внести на розгляд та затвердження міською радою у грудні 2017 року.

З метою обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та забезпечення розвитку території міста рішенням міської ради від 15.09.2004 №4» затверджено зміни до генерального плану міста Запоріжжя (в м.Запоріжжі діє генеральний план зі змінами, затвердженими вищезазначеним рішенням). На цей час тривають роботи з приведення матеріалів плану зонування м.Запоріжжя у відповідність до генерального плану та нормативно-правових документів, які заплановано виконати до кінця 2017 року.

У місті здійснює діяльність 5 філій Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП). Триває робота зі створення ще однієї філії в Шевченківському районі, відкриття якої планується здійснити до кінця поточного року. Наразі ЦНАП співпрацює з 22 адміністративними органами (проти 16 - у 2016 році), з яких 5 - органів місцевого самоврядування, 17 - обласних і територіальних органів центральної виконавчої влади та надає 136 видів адміністративних послуг проти 77 - у 2016 році.

Одним із головних пріоритетів в діяльності міської влади залишається підтримання та розвиток житлово-комунального господарства.

Для приведення житлового фонду міста в технічно справний стан, придатний для подальшої експлуатації, з бюджету міста спрямовано 234,69 млн.грн.

За рахунок цих коштів виконано малий капітальний ремонт 153 та модернізацію 66 ліфтів, вибіркового капітальний ремонт 38 об'єктів, замінено 51,26 тис.пог.м інженерних мереж, відремонтовано 72,28 тис.кв.м покрівель. Виконувалися роботи з капітального ремонту внутрішньо-будинкових систем централізованого опалення на 646 об'єктах, виконано інструментальне

обстеження з деформації житлових будинків, проведено вимірювання планово-висотного положення 53 будинків (94 блок-секцій) та обстеження будівельних конструкцій 7 будинків, виготовлено проектно-кошторисну документацію на вирівнювання блок-секцій житлового будинку по вул.Лахтинській, 9-а.

Для підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків виконано проектні роботи на капітальний ремонт 74 будинків, на 55 об'єктах вже тривають будівельні роботи. На роботи з капітального ремонту будинків ОСББ спрямовано 30,80 млн.грн. Крім того, виготовлено 302 комплекти технічної документації на житлові будинки для передачі в ОСББ.

Станом на 01.11.2017 у м.Запоріжжі створено 869 ОСББ у 898 будинках, з яких упродовж поточного року - 46 ОСББ у 56 будинках.

Відповідно до вимог чинного законодавства в м.Запоріжжі проведено конкурс на визначення управителів житлових будинків, в яких не створено об'єднання співвласників і вони не прийняли рішення про форму управління багатоквартирним будинком, за результатами якого визначено 3 керуючі компанії: ТОВ «Місто для людей Запоріжжя», ТОВ «Мрія», КП «Запоріж-ремсервіс» Запорізької міської ради.

Програмою відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах короткостроковими кредитами скористалися 60 ОСББ та ЖБК, яким відшкодовано 741,1 тис.грн. відсотків за кредитами на енергозберігаючі та енергоефективні проекти в житлово-комунальному господарстві.

У 2017 році тривали роботи з ремонту основних та другорядних вулиць міста, з улаштуванням тротуарів, утримання об'єктів благоустрою, покращення їх естетичного вигляду, поліпшення санітарного стану та мікроклімату в місті.

За 9 місяців 2017 року виконано поточний ремонт 467,00 тис.кв.м асфальтного покриття доріг та 59,00 тис.кв.м асфальтного покриття доріг приватного сектору.

Здійснено реконструкцію перших двох черг пішохідної частини пр.Маяковського, тротуарів по вул.Круговій від вул.Іванова до вул.Паралельної та по вул. Медичній (від вул.Айвазовського до вул.Панаса Мирного).

Виконано капітальний ремонт автодороги по вул.Ю.Фучика, дорожнього покриття трамвайного переїзду по вул.Дніпровська - вул.Олександрівська та дамби Радіо.

Особлива увага приділялася безпеці дорожнього руху транспорту та пішоходів. У належному стані утримувалися 193 світлофорні об'єкти та 7492 дорожні знаки, встановлено 1901 дорожній знак та відновлено дорожню розмітку на площі 87,908 тис.кв.м.

Реконструйовано 3 світлофорні об'єкти на перехрестях вул.8 Березня - вул.Іванова; вул.Іванова-вул.Безіменна; вул.Незалежної України-вул.Сталеварів. Збудовано 4 світлофорні об'єкти по вул.Очаківській у районі зупинки громадського транспорту «Дослідна станція», на перехрестях вул.Червона-вул.Кругова, пр.Маяковського - вул.Патріотична, пр.Маяковського - вул.Прибрежна магістраль.

Здійснено технічний огляд 56,89 тис. та відремонтовано 13,94 тис. світильників, замінено 8,04 тис. ламп, відремонтовано та замінено 58,574 км

мереж зовнішнього освітлення.

Крім того, виконано будівництво 52 та реконструкцію 7 об'єктів мереж зовнішнього освітлення, під час яких встановлено 1,8 тис. енергозберігаючих світильників та прокладено 58,6 км самонесучого проводу.

Здійснювався комплекс робіт з благоустрою та озеленення на території 7 парків, 59 скверів, зелених зон вулиць та куточків відпочинку загальною площею 392,4 га, висаджено 1053 дерева, 3874 кущів, засіяно 1000 кв.м газону, виконано квіткове озеленення з використанням вертикальних конструкцій. Здійснено роботи з озеленення бульвару Шевченка на площі 2500 кв.м.

У звітному періоді в рамках реалізації Муніципального енергетичного плану м.Запоріжжя впроваджено проект термомодернізації будівлі ДНЗ №126 «Сунічка», розпочато термомодернізацію будівель КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» по вул.Авраменка, 4; КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5» по вул.Запорозького козацтва, 25; загально-освітньої школи I-III ступенів №101 по вул. Бочарова, 10-б.

Розпочато впровадження проектів переведення об'єктів бюджетної сфери на альтернативні види палива із залученням інвестиційних коштів, а саме: опалення приміщень медичних установ ЗОЗ «Пологовий будинок №3», КУ «Міська клінічна лікарня № 1» від модульних котельнь на пелетах.

У рамках проекту «Зміцнення спроможності Українських територіальних громад до прийняття внутрішньо переміщених осіб» виконано капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі ДНЗ (ясла-садок) №100 «Гармонія».

З метою забезпечення системного підходу до управління муніципальними будівлями в 2017 році впроваджується щоденний електронний енергетичний моніторинг будівель установ бюджетної сфери, підпорядкованих Запорізькій міській раді.

Третій рік поспіль проводяться Дні Сталої Енергії в м.Запоріжжі в рамках Європейського Тижня Сталої енергетики відповідно до Європейської ініціативи «Угода мерів».

У звітному періоді використання вторинного тепла від ПАТ «Запоріжсталь» для забезпечення гарячого водопостачання районів міста в міжопалювальний період надало змогу виконати заміщення (вивільнити) 13,67 млн.куб.м природного газу та зменшити на 7,0% викиди парникових газів у навколишнє середовище.

Тривала робота щодо оновлення та підвищення рівня технічного стану муніципального транспорту.

Укладено угоду щодо придбання 35 автобусів великої місткості для ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» на умовах фінансового лізингу. Більше третини придбаних автобусів вийде на маршрути міста до кінця поточного року.

Виконано капітальний ремонт 3 трамваїв (у т.ч. 2 од. з заміною кузова) та косметичний ремонт 2 трамваїв. До кінця поточного року заплановано відремонтувати ще 2 трамвая Т-3м та 8 трамвайних візків.

Обсяг перевезень пасажирів автотранспортом загального користування збільшився на 4,8% у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року та склав 36,37 млн.осіб. Кількість пасажирів, перевезених автобусами ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» збільшилася в 4,7 рази та склала 4,5 млн.осіб.

У порівнянні з відповідним періодом 2016 року покращилася робота

КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя», так пасажиропотік збільшився на 23,7% та становив 250,2 тис. пасажирів, вантажопотік зріс на 14,0% та становив 2,8 тис.тонн. За 9 місяців 2017 року обслуговано 2090 рейсів.

Продовжуються роботи з модернізації КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя». У звітному періоді виконано капітальний ремонт злітно-посадкової смуги площею 14,9 тис.кв.м, до кінця поточного року заплановано закінчити реконструкцію Павільйону-накопичувача та капітальний ремонт будівлі К-3 аеровокзалу. Укладено договір на технічне переоснащення радіотехнічних засобів навігації та посадки аеродромного комплексу.

Розпорядження КМУ від 06.09.2017 № 754-р затверджено проект з будівництва пасажирського терміналу та обслуговуючих споруд КП «Міжнародний аеропорт «Запоріжжя» на суму 543,16 млн.грн. Укладено договір про будівництво пасажирського терміналу в Міжнародному аеропорту «Запоріжжя». Відповідно до договору, підрядник ТОВ «Альтіс-Констракшн», взяв на себе зобов'язання розпочати будівництво вже цього року.

Упродовж звітнього періоду тривала робота щодо залучення інвестиційних ресурсів у розвиток міста. Так, за результатом:

- у рамках співпраці з Європейським інвестиційним банком(ЄІБ):

- ✓ Запоріжжя вже в наступному році розраховує отримати кредитні кошти, на досить пільгових умовах, для придбання 55 автобусів і 10 електробусів. Також ведуться переговори і з іншими міжнародними фінансовими інститутами щодо залучення коштів для оновлення рухомого складу комунального громадського транспорту;

- ✓ затверджено остаточний варіант Попереднього переліку спільного з ЄІБ проекту «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України», до якого включено «Комплексний проект з термомодернізації бюджетних будівель м.Запоріжжя», який передбачає комплексну модернізацію системи внутрішнього теплопостачання, встановлення енергоефективних вікон, утеплення зовнішніх стін будівель, підвального перекриття та даху, а також модернізацію системи вентиляції тощо на 60 будівлях об'єктів бюджетної сфери;

- у рамках проекту цільових екологічних (зелених) інвестицій:

- ✓ у вересні 2017 року рішенням міської ради №48 від 25.10.2017 «Про надання згоди на реалізацію проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій для придбання автобусів», ЗКП МЕ «Запоріжелектротранс» визначено заявником проекту придбання автобусів на скрапленому природному газі. За рахунок коштів державного бюджету планується придбати електробуси.

- ✓ рішенням виконавчого комітету міської ради Концерн «Міські теплові мережі» визначено заявником проекту встановлення індивідуальних теплових пунктів (ІТП). Затверджено перелік з 63 об'єктів житлової сфери та 53 об'єктів бюджетної (з них – 50 закладів освіти та виховання, 3 заклади охорони здоров'я), на яких передбачено встановлення ІТП. Спеціалістами Концерну були обстежені теплові вводи всіх об'єктів з переліку, підготовлені технічні умови на проектування. Міська рада надала згоду на реалізацію проектів встановлення індивідуальних теплових пунктів та визначила Концерн замовником робіт з розробки проектів.

- у рамках співпраці з Німецьким банком розвитку KfW:

✓ у вересні поточного року відбулася нарада з фахівцями Німецького банку розвитку KfW, на якій були представлені пропозиції щодо співпраці у сфері енергоефективності за трьома напрямками: енергоефективність будівель, модернізація (заміна рухомого складу) муніципального громадського транспорту та підвищення енергоефективності в м.Запоріжжі (модернізація системи теплопостачання).

✓ до Надзвичайного і Повноважного Посла Федеративної Республіки Німеччина в Україні міською радою направлено листа щодо розгляду можливості фінансування інфраструктурних проектів м.Запоріжжя банком KfW, зокрема:

- Модернізація (заміна рухомого складу) муніципального громадського транспорту, очікувана сума інвестицій - 11,231 млн. євро.

- Підвищення енергоефективності в м.Запоріжжя, очікувана сума інвестицій - 10,481 млн.євро, у т.ч.: переведення гарячого водопостачання Шевченківського району на гранульоване паливо, вартість проекту (3,443 млн.євро); встановлення індивідуальних теплових пунктів та системи диспетчеризації SCADA (5,085 млн. євро); заміна насосів і електродвигунів з установкою частотних регуляторів (1,068 млн.євро); заміна пальників на котлах типу ПТВМ-30 (0,885 млн.євро).

У доповнення до державного соціального забезпечення в місті реалізуються міські програми соціального захисту населення.

Відповідно до Міської комплексної програми соціального захисту населення різного виду матеріальну допомогу отримали понад 9,5 тис. громадян з числа дітей, осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, учасників антитерористичної операції та інших категорій населення на 104,84 млн.грн., що майже вдвічі більше, ніж за січень-вересень 2016 року.

З початку 2017 року удосконалено умови, збільшено розміри з надання адресної матеріальної допомоги за особистими зверненнями громадян на проживання або лікування (амбулаторне, дороговартісне лікування, лікування катаракти ока, зубопротезування) та запроваджено нові заходи з надання матеріальної допомоги, а саме: тяжкохворим дітям на лікування за межами міста, країни; громадянам для вирішення житлових проблем після пожежі, іншої екстремальної ситуації. Станом на 01.10.2017 матеріальну допомогу за особистими зверненнями отримали 4278 осіб, що на 1116 осіб більше, ніж у відповідному періоді 2016 року.

З метою підтримки найбільш вразливих категорій населення міста в 2017 році збільшено розмір адресної цільової допомоги до 1000,0 грн. окремим категоріям осіб, а дітям з інвалідністю, хворим на онкологію - до 5000,0 грн. Крім того, вперше в 2017 році з нагоди Міжнародного дня захисту дітей надано одноразову адресну цільову допомогу в розмірі 1000,0 грн. дітям з інвалідністю на аутизм.

Для підтримки 560 внутрішньо переміщених осіб закладам, в яких забезпечується тимчасове проживання ВПО відшкодовано витрати в сумі 2,21 млн.грн.

В управліннях праці та соціального захисту населення міської ради впроваджено програмний комплекс «Електронна заява та декларація», запроваджено оповіщення заявників за допомогою SMS повідомлення про

призначення різних видів державної соціальної допомоги, субсидії, забезпечення технічними засобами реабілітації, тощо.

Упродовж 2017 року оновлювалася матеріально-технічна база органів соціального захисту населення: виконувався капітальний ремонт у приміщеннях УПСЗН по Хортицькому та Заводському районах, тривали ремонтні роботи в приміщеннях центрів по вул.Рекордній 9-а, 34-а.

На реалізацію проектів-переможців Громадського бюджету «Основи комп'ютерної грамотності» та «Інтернет - ветеранам міста» придбано 28 од. комп'ютерної техніки (на 210,0 тис.грн.) та триває улаштування зони відпочинку і зони для спортивних занять відділення соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю з розумовою відсталістю Комунарського району.

Крім того, з метою підтримки мешканців міста в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги в рамках Програми «З теплом до людей» компенсацію надано понад 37 тис. сімей на 31,33 млн.грн.

Реалізація Цільової комплексної програми забезпечення молоді м.Запоріжжя житлом дозволила поліпшити житлові умови 11 молодим запорізьким сім'ям та саодиноким молодим громадянам, яким були надані пільгові довготермінові кредити на придбання житла на суму 6,29 млн.грн. До кінця року очікується надати ще три пільгових довготермінових кредити.

У місті реалізується масштабна програма з оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я міста. Медичні установи оснащуються сучасним обладнанням, виконуються ремонти та реконструкції будівель, створюються необхідні умови для надання своєчасної, кваліфікованої медичної допомоги.

З метою мотивації працівників центрів ПМСД та укріплення кадрового потенціалу на первинній ланці, в місті впроваджено надбавки за обсяг та якість виконаної роботи медичними працівникам. На ці цілі в звітному періоді спрямовано 14,2 млн.грн.

За 9 місяців 2017 року на поліпшення матеріально-технічної бази медичних закладів та установ міста спрямовано 88,5 млн.грн., у т.ч.: придбано 153 од. обладнання на 64,1 млн.грн. (рентгендіагностичних комплексів - 5 од., бронхофіброскопів - 3 од., дефібриляторів-моніторів - 18 од., кардіо-дефібриляторів-моніторів - 3 од., апаратів штучної вентиляції легень - 43 од., апаратів для штучного дихання та дихальної терапії для новонароджених - 3 од., систем ультразвукових діагностичних - 2 од. тощо); виконано капітальні ремонти на 30 об'єктах на 9,8 млн.грн. та роботи з реконструкції на 12 об'єктах на 10,0 млн.грн., замінено 587 метало-пластикових вікон на 4,6 млн.грн.

Уперше в місті за бюджетні кошти замінено ліфти в КУ «Центральна клінічна лікарня №4 Заводського району», КУ «Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги Запоріжжя», КУ «Запорізька міська багатопрофільна клінічна лікарня №9», ЗОЗ «Пологовий будинок №3» та КЗ «Пологовий будинок №4».

У структурі видатків бюджету міста, видатки на галузь «Освіта» складають майже 30,0% (1,9 млрд.грн.), що свідчить про її пріоритетність.

Стратегія освітньої галузі в 2017 році була спрямована на забезпечення функціонування й розвитку дошкільної освіти та підвищення якості надання освітніх послуг.

До початку 2017-2018 навчального року виконано ремонти й реконструкції 51 закладу освіти, у т.ч. 33 ЗНЗ та 18 ДНЗ на загальну суму 67,8 млн.грн.

Належна увага приділялася питанням енерго- та теплосбереження в закладах освіти. У рамках реалізації програми «Вікна» замінено 1213 вікон у 130 закладах.

Вперше за останні роки введено в експлуатацію 2 дошкільні комунальні навчальні заклади: №186 (на 110 місць) та №100 (на 75 місць). Створення 10 груп в цих закладах надало можливість зменшити чергу щодо влаштування дітей до закладів дошкільної освіти на 219 місць (з 784 осіб до 565 осіб). До кінця поточного року заплановано додатково відкрити в закладах освіти ще 24 групи.

У 2017 році здійснювалася масштабна реконструкція та благоустрій 7 комплексних сучасних спортивних майданчиків у кожному районі міста. Бюджет цього проекту складає 67,36 млн.грн.

На реалізацію цільового проекту з будівництва 71 павільйону в дошкільних навчальних закладах (59 - ДНЗ та 12 - ЗНВК) виділено 12,05 млн.грн. (10,06 млн.грн. та 1,99 млн.грн відповідно). Станом на 01.10.2017 виконано роботи в 13 закладах на суму 5,35 млн.грн.

Місто Запоріжжя визначено експериментальним майданчиком для впровадження інклюзивної освіти. У 2017 році з бюджету міста на інклюзивну освіту виділено 1334,34 тис.грн., у т.ч. на поточний ремонт у школах з інклюзивною освітою (№№ 3, 66, 83 та «Основа») - 355,06 тис.грн. та 979,28 тис.грн. - для придбання обладнання медіатек.

Знаковою подією для міської освітньої системи стало відкриття в березні 2017 року на базі ПНЗ «Комунарський районний центр молоді та школярів» STEM-центру, як сучасного освітнього майданчику для успішної реалізації інноваційної освітньої технології STREAM-освіти. На це з бюджету міста спрямовано близько 800,0 тис.грн.

У жовтні 2017 році відбувся Перший Міжнародний педагогічний саміт «Дошкільна освіта і соціальний простір в умовах світової глобалізації». Метою саміту була консолідація зусиль соціальних інституцій у трансформації та розвитку системи дошкільної освіти.

До позаміських дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за кошти бюджету міста направлено 1894 дитини. Крім того, в 29 пришкільних таборах денного перебування відпочило 1986 запорізьких школярів.

Навчальні заклади міста були активними учасниками конкурсу соціальних проектів «Ми - це місто», оголошеному ПАТ «Запоріжсталь». За підсумками V-го конкурсу 12 проектів стали переможцями.

У рамках проекту Громадського бюджету переможцями стали 11 проєктів, підготовлених навчальними закладами міста на загальну суму 2,8 млн.грн.

Основним завданням в галузі фізкультури та спорту є збільшення частки населення, яке систематично займається спортом, за рахунок організації фізкультурно-масових і спортивних заходів та забезпечення якісного функціонування спортивних закладів.

З метою підготовки та виявлення кращих спортсменів для участі у Всеукраїнських і Міжнародних змаганнях проведено 101 міський та районний

спортивно-масовий і фізкультурно-оздоровчий захід з усіма верствами населення, у т.ч. 9 Міжнародних та Всеукраїнських турнірів.

З метою створення належних умов для занять фізичною культурою та спортом у звітному періоді виконано капітальні ремонти на суму 2842,41 тис.грн., у наступних закладах: ДЮСШ № 6 - на 495,74 тис.грн.; ДЮСШ «Салют» - на 498,89 тис.грн.; КП «МФК «Металург» - на 1372,116 тис.грн.; КУ «Заводський районний фізкультурно-спортивний комплекс» - на 475,66 тис.грн. Для дитячо-юнацьких спортивних шкіл міста за рахунок бюджету міста та коштів депутатського фонду придбано спортивний інвентар на 2155,99 тис.грн.

На реалізацію Програми підтримки сім'ї та молоді м.Запоріжжя в січні-вересні 2017 року виділено 1227,14 тис.грн. Кошти спрямовано на проведення 39 заходів, в яких взяло участь 48,54 тис.осіб. У порівнянні з відповідним періодом 2016 року в заходах взяло участь майже вдвічі більше молоді, оскільки заходи стали більш масштабними.

З метою забезпечення змістовного дозвілля мешканців міста упродовж звітного періоду проведено наступні заходи: 275 культурних програм у рамках проектів «Культура і мистецтво - назустріч кожному» та «Творчий мікрофон», які відвідало близько 120,0 тис.осіб; 13 загальноміських заходів до загальнодержавних свят та пам'ятних дат (440,0 тис. осіб), 4211 сеансів у кіноконцертному залі ім.О.Довженка (62,6 тис. глядачів), 1013 заходів у палацах культури (225,0 тис. осіб) та 104 вистав у міських театрах (9,5 тис. глядачів) тощо.

За 9 місяців 2017 року доходи від основної діяльності закладів галузі склали 8,11 млн.грн., що на 25,0% більше аналогічного показника 2016 року.

Книжковий фонд міських бібліотечних фондів поповнено майже 1,2 тис. екземплярів на 544,8 тис.грн.

На капітальний ремонт закладів культури спрямовано 2504,8 тис.грн., поточний ремонт - 596,76 тис.грн., придбано обладнання довгострокового користування на суму 808,5 тис.грн. (з яких 144,0 тис.грн. кошти бюджету розвитку).

Підвідомчі заклади культури брали активну участь у грантових проектах. За 9 місяців 2017 року отримано 9 перемог та залучено 247,7 тис.грн.

Триває активна робота щодо збільшення туристичної привабливості міста. Так, проведено низку загальноміських заходів, серед яких День Європи, Добрий базар, триває підготовка до відкриття туристично-інформаційного центру. У листопаді 2017 року відбувся масштабний Туристичний Бізнес Форум - єдиний простір для обміну думками і досвідом не лише у сфері туризму, а й в таких важливих напрямках, як індустрія гостинності, маркетинг та реклама, створення та просування бренду, ІТ-технології, ресторанний і готельний бізнес, співпраця влади, бізнесу і громади, залучення грантів та інвестицій. На Форумі визначалися головні тренди індустрії гостинності на наступний рік. За результатами буде видано тренд-бук 2018, який надалі стане настільною книгою для всіх гравців туристичної сфери.

Затверджено Концепцію розвитку туризму «7x7» та Програму розвитку туризму в м.Запоріжжі на 2018-2020 роки. Розроблено та презентовано нові туристичні продукти, розпочато співпрацю з компанією «Google» в рамках проекту «Цифрове перетворення» та з авіа-компанією «Turkish Airlines» для

розвитку в'їзного туризму до Запоріжжя з Туреччини.

У 2017 році в повному обсязі виконано роботи з розчистки р.Верхня Хортиця на ділянці від залізничного переїзду до вул.Каменсько-Дніпровської та тривали роботи з розчистки на ділянці від вул.Каменсько-Дніпровської вздовж вул.Пожарського, Зачиняєва, Шушенської, Істоміна, що дозволило поліпшити гідрологічний режим та санітарний стан річки, попередити підтоплення житлової забудови.

На озеленення міста спрямовано 2,10 млн.грн., на будівельні роботи в Ландшафтному парку вздовж Прибережної магістралі - 1,28 млн.грн., на розчищення водойм у центральному парку культури та відпочинку «Дубовий гай» 1,71 млн.грн.

У Запорізькому міському ботанічному саду виконувалися роботи з реконструкції теплиці та заходи з озеленення на загальну суму 662,72 тис.грн.

Вперше в місті проведено I спеціалізований міжнародний Запорізький екологічний форум «Еко Форум-2017», який відвідали понад 3,0 тис. мешканців та гостей міста. Проведення заходу такого масштабу є дуже важливим для нашого міста. Головною метою форуму були активізація і консолідація дій влади, промисловців та громадськості щодо шляхів вирішення проблем екологічної безпеки в місті та регіоні.

Продовжується реалізація заходів щодо вдосконалення системи цивільного захисту міста через загрози, які виникли в державі у зв'язку з подіями в зоні проведення АТО.

У звітному періоді підвищено рівень захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру, зведення до мінімуму можливих людських та матеріальних втрат.

Міськими комунальними аварійно-рятувальними службами упродовж 2017 року попереджено загибель 256 осіб на водних об'єктах і в побуті та недопущено втрат матеріальних коштів державного та особистого майна на суму 3,7 млн.грн.

Інформацію підготовлено на підставі даних Головного управління статистики у Запорізькій області

2. Головна мета та пріоритети економічного і соціального розвитку міста на 2018 рік

Головною метою на 2018 рік є: створення умов для економічного зростання та посилення інвестиційного потенціалу, удосконалення механізмів управління розвитком міста на засадах ефективності та відкритості, та внаслідок цього підвищення конкурентоспроможності міста, зростання добробуту населення, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної та житлово-комунальної інфраструктури, доступності широкого спектра соціальних послуг.

Пріоритетні напрямки економічного і соціального розвитку міста

Створення умов для підвищення конкурентоспроможності економіки

- формування сприятливого клімату для залучення інвестицій та розвитку міжнародної співпраці;
- забезпечення безперебійної роботи всіх служб житлово-комунального господарства міста та проведення комплексу робіт з його утримання та ремонту;
- реалізація заходів з енергоефективності з використанням сучасних інноваційних технологій, раціональне використання енергоресурсів у бюджетній сфері та житлово-комунальному господарстві шляхом залучення інвестицій;
- розвиток транспортної галузі, зокрема, придбання громадського транспорту, модернізація рухомого складу міського пасажирського електротранспорту, будівництво нового пасажирського терміналу «Міжнародного аеропорту Запоріжжя»;
- благоустрій міста, удосконалення мереж зовнішнього освітлення, проведення комплексних ремонтів дорожнього господарства;
- розвиток підприємницького середовища, малого та середнього бізнесу та споживчого ринку;
- формування позитивного іміджу у сфері туризму на зовнішньому та внутрішньому туристичному ринку.

Підвищення рівня соціальних стандартів

- додержання державних гарантій в оплаті праці, забезпечення зростання доходів населення;
- підвищення рівня соціальної захищеності мешканців міста, доступності та якості соціальних послуг;
- забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою, подальший розвиток інституту сімейної медицини;
- ефективне функціонування мережі навчальних закладів та створення належних умов для здобуття якісної освіти та розвитку дітей, забезпечення їх прав та інтересів;
- забезпечення дітей місцями в дошкільних навчальних закладах міста;
- розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- створення умов для формування здорового населення та розвитку спорту;

- культурний розвиток мешканців, відродження духовних традицій;
- надання якісних житлово-комунальних послуг;
- поліпшення екологічної ситуації в місті;
- забезпечення безпеки життєдіяльності мешканців міста.

Підвищення рівня ефективності управління містом

- здійснення контролю за ефективним використанням майна територіальної громади;
- проведення цілеспрямованої містобудівної політики;
- залучення інвестицій на реалізацію проектів у сфері енергозбереження та енергоефективності;
- забезпечення наповнення доходної частини бюджету міста, підвищення результативності використання бюджетних коштів;
- посилення контролю за плануванням та виконанням показників фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств;
- спрощення і прискорення взаємодії населення та бізнесу з органами місцевої влади, поліпшення системи надання адміністративних послуг;
- удосконалення системи управління та контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- забезпечення швидкого реагування на аварійні ситуації та своєчасне і належне їх усунення;
- забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування.

3. Фінансові та матеріальні ресурси міста

3.1. Реалізація основних напрямів бюджетної та податкової політики

Пріоритети

- підвищення результативності використання бюджетних коштів.

Проблемні питання

- зростання заборгованості по сплаті податків, зборів та платежів до бюджету міста з початку року на 26,8 млн.грн., зокрема по податку на майно (в частині плати за землю) - на 29,0 млн.грн.;
- відповідно до норм Податкового кодексу України до 1 січня 2025 року від сплати земельного податку звільнені два суб'єкта літакобудування міста. У 2017 році бюджет міста не отримав відповідну додаткову дотацію з державного бюджету на компенсацію втрат внаслідок надання зазначених пільг (10,5 млн.грн.);
- збільшення видаткових повноважень бюджету міста без збільшення фінансового ресурсу, зокрема перекладання фінансування пільг на оплату енергоносіїв і житлово-комунальних послуг на місцевий бюджет;
- невідповідність обсягів освітньої та медичної субвенцій потребі в коштах на галузі.

Цілі та завдання

- розроблення заходів для забезпечення наповнення бюджету міста;

- відкритість та прозорість публічних коштів;
- забезпечення економного та ефективного витрачання бюджетних коштів, недопущення виникнення простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості;
- подальше вдосконалення програмного забезпечення з управління бюджетом міста;
- удосконалення системи результативних показників в рамках застосування програмно-цільового методу складання та виконання бюджету міста;
- залучення до бюджету міста коштів, в тому числі шляхом здійснення місцевих запозичень, для забезпечення фінансування об'єктів бюджету розвитку, насамперед тих, роботи по яких розпочаті у минулих роках.

Очікувані результати

- вишукування та залучення резервів наповнення доходної частини бюджету міста, зокрема, посилення роботи щодо приведення вартості земельних ділянок до норм чинної нормативної грошової оцінки землі та відповідно переукладання договорів оренди;
- забезпечення фінансування передбачених бюджетом видатків в повному обсязі;
- підвищення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів;
- реалізація 34 проектів-переможців у 2018 році за кошти Громадського бюджету на суму 10,0 млн.грн.

3.2. Фінансовий стан комунальних підприємств міста

Пріоритети

- забезпечення беззбиткової діяльності;
- підвищення енергоефективності комунальних підприємств;
- поліпшення матеріально-технічної бази комунальних підприємств.

Проблемні питання

- нестача фінансових ресурсів для капіталовкладень та технічного переоснащення виробництв;
- високий рівень морального та фізичного зносу виробничого обладнання;
- зростання тарифів на енергоносії, житлово-комунальні послуги;
- тенденція до зниження рівня рентабельності та залежність від дотацій з місцевого бюджету.

Цілі та завдання

- впровадження заходів із пошуку додаткових джерел доходів та резервів з оптимізації витрат;
- розробка та впровадження заходів з підвищення енергоефективності підприємства;
- оновлення, модернізація та технічне переоснащення основних засобів;

- організація процесів із залучення кредитних коштів міжнародних та інших фінансових інституцій.

Очікувані результати

- забезпечення ефективної роботи комунальних підприємств;
- покращення матеріально-технічної бази комунальних підприємств;
- збільшенню надходжень до бюджету міста;
- збільшення доходів, оптимізація витрат та підвищення рентабельності на комунальних підприємствах;
- забезпечення підприємств висококваліфікованими кадрами;
- підвищення інвестиційної привабливості комунальних підприємств.

3.3. Управління об'єктами комунальної власності міста

Пріоритети

- залучення коштів для подальшого розвитку економічної інфраструктури міста;
- створення конкурентного середовища та підвищення чутливості підприємств, установ та організацій до вимог ринку;
- створення умов для залучення ефективних власників приватизованих об'єктів в інтересах міста;
- опрацювання пропозицій щодо ефективного використання вільних нежитлових приміщень, які можливо передати в оренду, використовувати під власні потреби, розподілити для використання під житло або передати в управління ОСББ тощо.

Проблемні питання

- зменшення попиту на об'єкти приватизації та оренди внаслідок нестабільної ситуації в країні, зниження платоспроможності покупців (орендарів);
- постійне зростання заборгованості з орендної плати у зв'язку з неспроможністю орендарів сплачувати її завчасно та в повному обсязі, а також відсутність грошових коштів на рахунках боржників та майна, на які можливо покласти стягнення виконавчими службами за судовими рішеннями;
- ускладнення процедури прийняття до комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя об'єктів електроенергетики державної та інших форм власності через невизначеність (неврегульованість) цього питання чинним законодавством України.

Цілі та завдання

- забезпечення надходження коштів до бюджету міста від оренди та відчуження комунального майна;
- зменшення витрат з бюджету міста на утримання об'єктів комунальної власності, які не використовуються у діяльності суб'єктів права комунальної власності, та шляхом продажу цих об'єктів на конкурентних засадах;
- забезпечення обліку об'єктів права комунальної власності та контролю за їх ефективним використанням.

Очікувані результати

- приватизація 10 об'єктів права комунальної власності;
- надходження коштів до бюджету міста від відчуження комунального майна в сумі не менш, ніж 3,0 млн.грн.;
- надходження коштів від орендної плати за об'єкти права комунальної власності міста до загального фонду міського бюджету в сумі не менш, ніж 16,7 млн.грн.

3.4. Територіальний розвиток міста та регулювання земельних відносин **Пріоритети**

- забезпечення реалізації державної політики у сфері містобудування та архітектури, здійснення регулювання діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексного розвитку території;
- забезпечення реалізації повноважень міської ради в галузі земельних відносин відповідно до Земельного кодексу України та законодавства.

Проблемні питання

- відсутність єдиної бази договорів оренди землі в м.Запоріжжі, а також інформації стосовно інших землекористувачів та землевласників;
- невідповідність договорів оренди земельних ділянок новій нормативній грошовій оцінці земель м.Запоріжжя;
- ускладнена процедура розмежування земель різних форм власності.

Цілі та завдання

- розроблення детальних планів територій по районах міста, що надасть можливість уточнити в більшому масштабі положення генерального плану м.Запоріжжя, уточнити планувальну структуру і функціональне призначення територій, просторову композицію та параметри забудови;
- розробка проектного комплексу «Ведення бази даних та геопорталу містобудівного кадастру м.Запоріжжя»;
- створення топографічних планів М=1:2000 в цифровій та графічних формах на територію м.Запоріжжя з розробленням плану червоних ліній за рахунок спеціального фонду бюджету міста: II черга - Правий берег;
- проведення широкомасштабної роз'яснювальної роботи серед орендарів щодо необхідності приведення у відповідність до чинного законодавства та рішень міської ради договорів оренди земельних ділянок;
- проведення претензійно-позовної роботи з особами, договори оренди землі яких не відповідають вимогам чинного законодавства;
- залучення коштів до бюджету розвитку бюджету міста для створення та розвитку об'єктів інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури.

Очікувані результати

- надходження до бюджету міста плати за землю в сумі 822,5 млн.грн. та від продажу земельних ділянок в сумі 1,0 млн.грн.;
- надходження до бюджету міста - 5,5 млн.грн. коштів пайової участі та 1,0 млн.грн. - від продажу права на оренду земельних ділянок шляхом аукціону.

3.5. Закупівля товарів, робіт та послуг для потреб міста

Пріоритети

- забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для потреб територіальної громади м.Запоріжжя, а також створення конкурентного середовища у цій сфері;
- запобігання проявам корупції і зловживань у сфері публічних закупівель;
- розвиток добросовісної конкуренції між учасниками торгів при закупівлі товарів, робіт і послуг;
- відкритість та прозорість, недискримінація учасників, об'єктивність та неупередженість оцінки пропозицій учасників торгів;
- ефективне та раціональне використання коштів;
- подальше застосування електронної системи закупівель Prozorro для проведення закупівель, на які не поширюється дія Закону України «Про публічні закупівлі»;

Проблемні питання

- часті зміни в законодавстві у сфері закупівель, неоднозначність тлумачення окремих позицій нормативно-правових актів;
- відсутність чітко визначеного механізму порівняння цінового критерію з неціновими при визначенні переможця торгів, тобто відсутність методики загальної оцінки пропозицій учасників торгів.

Основні завдання

- досягнення оптимального і раціонального використання коштів;
- здійснення аналізу ефективності використання коштів;
- підвищення рівня конкуренції у сфері публічних закупівель та зниження рівня корупції;
- проведення моніторингу цін перед здійсненням закупівлі товарів або послуг, для яких існує постійно діючий ринок.

Очікувані результати

- максимальна прозорість при проведенні процедур закупівель;
- ефективність і економність витрачання коштів;
- зниження рівня корупції і зловживань у сфері публічних закупівель.

4. Економічна діяльність

4.1. Промисловість та інвестиційний розвиток

Запоріжжя є великим індустріальним центром південного сходу України. На його території здійснюють діяльність понад 290 промислових підприємств. У місті зосереджений металургійний, машинобудівний і енергетичний комплекси державного значення.

Пріоритети

- поетапне приведення принципів господарювання до європейських норм;

- покращення інвестиційного клімату.

Проблемні питання

- адаптація законодавства України в сфері сертифікації продукції до норм Європейського Союзу;
- зношеність основних фондів промислових підприємств міста;
- брак обігових коштів через несвоєчасне відшкодування ПДВ;
- недосконале законодавство, зокрема в частині здійснення експортно-імпортних операцій;
- недостатня державна підтримка авіабудівної та вертольотобудівної галузі;
- зростання тарифів на енергоносії та залізничні перевезення.

Цілі та завдання

- оновлення та модернізація виробництва з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції;
- виробництво товарів з більшою доданою вартістю;
- активізація інноваційного довгострокового інвестування в стратегічно важливі галузі господарства та сегменти економічної діяльності, зокрема в оборонно-промисловий комплекс;
- покращення умов ведення бізнесу та інвестиційного клімату;
- розширення та диверсифікація зовнішнь-економічних зв'язків міста в напрямку поглиблення відносин з країнами Європейського Союзу, Азії та Африки;
- збереження позитивного сальдо зовнішньоторговельного обороту.

Очікувані результати

- обсяг реалізованої промислової продукції по місту в 2018 році прогнозується на рівні 151,9 млрд.грн. (на 12,0% більше в порівнянні з очікуваним виконанням у 2017 році);
- зростання експорту товарів на 4,2% до очікуваного виконання в 2017 році;
- збільшення обсягів імпорту товарів на 1,9% до очікуваного виконання в 2017 році;
- надходження прямих іноземних інвестицій в економіку м.Запоріжжя прогнозується в розмірі 16,3 млн.дол.США

4.2. Підприємництво та регуляторна діяльність

Пріоритети

- створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва;
- зменшення регуляторного тиску на суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- підвищення професійного рівня обізнаності суб'єктів підприємницької діяльності;
- підвищення рівня конкурентоспроможності місцевих виробників;

- підтримка та розвиток перспективних галузей економіки.

Проблемні питання

- висока, економічно обтяжлива для малого та середнього підприємництва вартість землі, нерухомості, орендної плати;
- високій рівень податкового навантаження на суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- недостатній рівень підтримки інноваційного та науково-технічного розвитку;
- відсутність фінансової підтримки суб'єктів господарювання з боку держави;
- існування правових, економічних та адміністративних перешкод в реалізації прав на підприємницьку діяльність;
- високий рівень тіньового сектору серед суб'єктів підприємництва;
- відсутність ефективно функціонуючої системи дієвої взаємодії великого та малого підприємництва.

Цілі та завдання

- дотримання правових та організаційних засад щодо реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;
- удосконалення системи надання адміністративних послуг суб'єктам малого та середнього підприємництва;
- забезпечення прозорого та рівного доступу до комунального майна та земельних ділянок при здійсненні підприємницької діяльності;
- ефективне використання фінансових ресурсів для підтримки малого та середнього підприємництва;
- посилення інституційної спроможності посадовців органів міської ради щодо підтримки малого та середнього підприємництва;
- залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до участі у виставкових та інформаційно-консультаційних заходах;
- підвищення професійного рівня обізнаності суб'єктів підприємницької діяльності;
- переорієнтація системи надання послуг для малого та середнього підприємництва відповідно до актуальних потреб підприємництва;
- підтримка та розвиток перспективних сфер та галузей;
- підтримка малого та середнього підприємництва щодо субконтрактингу та аутсорсингу;
- розвиток підприємництва у сфері краєзнавчого та культурного туризму в м. Запоріжжі.

Очікувані результати

- збільшення кількості суб'єктів малого та середнього підприємництва на 2,3% та 1,0% відповідно;
- збільшення кількості найманих працівників на малих та середніх підприємствах на 0,5% та 1,0% відповідно;

- збільшення витрат на оплату праці працівників малих та середніх підприємств на 16,8 та 15,0% відповідно.

4.3. Система надання адміністративних послуг

Пріоритети

- забезпечення прозорості, відкритості та зрозумілості дій у сфері надання адміністративних послуг;
- зменшення фінансових та часових витрат суб'єктів звернень під час отримання адміністративних послуг;
- збільшення адміністративних послуг.

Проблемні питання

- недостатнє матеріально-технічне забезпечення адміністративних органів;
- велика кількість документів та процедурних дій, що вимагаються для надання адміністративних послуг.

Цілі та завдання

- створення філії Центру надання адміністративних послуг в Хортицькому районі, відповідне оснащення робочих місць для адміністраторів та суб'єктів надання адміністративних послуг;
- надання адміністративних послуг в електронній формі та доступ суб'єктів звернення до інформації про них з використанням мережі Інтернет через Єдиний державний портал адміністративних послуг;
- розширення переліку надання адміністративних послуг суб'єктам звернень.

Очікувані результати

- спрощення процедури отримання адміністративних послуг;
- підвищення якості надання послуг суб'єктам звернення;
- зменшення часових витрат суб'єктів звернення;
- забезпечення відкритості та прозорості відносин між суб'єктами звернення, адміністраторами та суб'єктами надання адміністративних послуг.

4.4. Розвиток ринкової інфраструктури

Пріоритети

- забезпечення розвитку ринкових відносин на споживчому ринку, формування його сучасної інфраструктури здатної задовольнити потреби населення в якісних товарах та послугах за доступними цінами, забезпечити належний рівень торговельного та побутового обслуговування;
- контроль за дотриманням галузевих нормативів функціонування об'єктів інфраструктури ринку споживчих товарів.

Проблемні питання

- недосконалість законодавчої бази галузі;
- зниження купівельної спроможності населення;

- наявність несанкціонованої торгівлі на вулицях міста;
- відсутність контролю за якістю товарів та послуг;
- недостатня ефективність роботи із захисту прав споживачів;
- недостатня кваліфікація кадрів.

Цілі та завдання

- сприяння розвитку збалансованої мережі об'єктів роздрібної торгівлі та побутового обслуговування з урахуванням нормативів забезпеченості населення торговельними площами в магазинах, місцями в закладах ресторанного господарства та видами побутових послуг на території міста;
- відновлення та розвиток мережі підприємств сфери торгівлі та побуту в економічно малоефективних зонах міста;
- створення нових робочих місць.

Очікувані результати

- збільшення обсягів товарообороту підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, на 10,0%;
- збільшення обсягу реалізованих платних послуг на 14,0%;
- розвиток сервісної інфраструктури;
- працевлаштування незайнятого населення на створені робочі місця;
- скорочення частки неформальних ринків за рахунок переведення торгуючих на узаконені ринки;
- насичення споживчого ринку міста товарами місцевих товаровиробників за прийнятними цінами.

5. Житлово-комунальне господарство

5.1. Житлове господарство

Пріоритети

- забезпечення комплексного розвитку житлового господарства та задоволення потреб населення в якісних житлово-комунальних послугах.

Проблемні питання

- погіршення технічного стану житлового фонду, фізичний знос якого перевищує 50 %;
- зростання заборгованості населення з оплати послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій;
- експлуатація, ремонт ветхого та аварійного житлового фонду, прийнятого від підприємств та організацій;
- порушення нормативного терміну ремонту житлових будинків у зв'язку з відсутністю фінансування в необхідних обсягах;
- недостатність коштів на виконання планово-попереджувальних ремонтів та постійне недофінансування капітального ремонту житлового фонду комунальної власності міста;
- тривале недофінансування капітального ремонту (7-10% нормативного обсягу) призвело до критичного стану внутрішньобудинкових мереж водо-, теплопостачання та водовідведення, сантехнічного обладнання.

Цілі та завдання

- забезпечення ефективного управління житловим фондом;
- забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами;
- технічне переоснащення житлово-експлуатаційних підприємств;
- продовження роботи зі створення ОСББ, а також навчання старших по будинках та голів ОСББ для отримання ефективного власника житла;
- забезпечення ефективної роботи підвідомчих комунальних підприємств;
- проведення в межах виділених асигнувань комплексу робіт з утримання та ремонту житлового фонду, в т.ч. робіт з енергозбереження;
- реконструкція та будівництво мереж тепло-, водозабезпечення і водовідведення міста із застосуванням енергозберігаючих технологій;
- подальше впорядкування та розвиток зелених насаджень міста;
- реалізація заходів з енергоефективності з використанням сучасних інноваційних технологій, раціональне використання енергоресурсів у житлово-комунальному господарстві;
- посилення системи контролю за використанням енергоресурсів.

Очікувані результати

- забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами;
- поліпшення стану житлового фонду;
- підготовка житлового фонду до запуску опалювального сезону та забезпечення належного стану внутрішньобудинкових систем централізованого опалення;
- зменшення ризику виникнення аварійних ситуацій у системах життєзабезпечення та на інженерних спорудах міста;
- підготовка ветхого житла до осінньо-зимового періоду;
- економія енергоресурсів шляхом впровадження енергозберігаючих заходів;
- створення нових об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;
- технічне переоснащення підприємств комунального господарства;
- реконструкція, будівництво та ліквідація аварійного стану об'єктів житлового господарства.

5.2. Благоустрій міста

Пріоритети

- забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури у сфері зеленого господарства, а також безпеки дорожнього руху та зовнішнього освітлення території міста.

Проблемні питання

- недосконалий стан вулично-шляхової мережі міста;
- застарілість та зношеність конструктивних елементів мостів;
- недостатність техніки на комунальних підприємствах галузі;

- велика кількість багаторічних зелених насаджень на вулицях міста, які досягли граничної вікової межі та потребують знесення або омолодження;
- відсутність місць для поховання.

Цілі та завдання

- покращення технічного стану автомобільних доріг та забезпечення безперебійної роботи дорожньо-транспортної інфраструктури міста;
- забезпечення належної роботи мереж зовнішнього освітлення міста;
- утримання та благоустрій (у тому числі енерго- та водопостачання) міських фонтанів, пляжів, громадських туалетів, газонів, скверів, парків;
- озеленення міста, догляд за зеленими насадженнями та подальший розвиток територій загального користування і зон відпочинку для мешканців міста;
- утримання та благоустрій 20 міських кладовищ загальною площею 295,5 га;
- забезпечення ефективної роботи підвідомчих комунальних підприємств.

Очікувані результати

- поліпшення загального зовнішнього вигляду міста;
- створення належних умов безпеки руху на дорогах та сучасних елементів дорожнього сервісу;
- здійснення реконструкції та капітального ремонту вулично-шляхової мережі міста;
- забезпечення освітлення стратегічно важливих об'єктів міста, таких як мости, магістралі міста, соціально-культурні та архітектурно-знакові споруди;
- забезпечення та збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби усіх елементів благоустрою.

5.3.Розвиток транспортної інфраструктури

Пріоритети

- забезпечення своєчасного та якісного задоволення потреб населення і міського господарства у транспортному обслуговуванні.

Проблемні питання

- низький рівень задоволення населення в транспортному обслуговуванні у зв'язку з недостатністю фінансування на оновлення та капітальний ремонт рухомого складу
- недосконалість механізму збирання виручки у зв'язку з відсутністю достатньої кількості водіїв та кондукторів;
- відсутність законодавчо визначеного порядку впровадження електронного квитка для пасажирів;
- недостатня пропускна спроможність існуючого терміналу аеропорту;
- загроза закриття повітряного простору Східної частини України;
- застарілість радіотехнічних та світлотехнічних засобів забезпечення посадки;

- прогресуюче руйнування штучної злітно-посадкової смуги;
- невідповідність існуючого огороження вимогам ІКАО;

Цілі та завдання

- будівництво пасажирського терміналу та обслуговуючих споруд КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя»;
- оновлення та придбання громадського транспорту з урахуванням потреб осіб з обмеженими можливостями та технічне переоснащення міського електротранспорту;
- оптимізація роботи кожного автобусного маршруту;
- удосконалення системи сплати пасажирами за надані послуги;
- впровадження інформаційних систем та телекомунікаційних мереж в м.Запоріжжі;
- поліпшення технічного стану міського електротранспорту, подовження терміну його експлуатації шляхом проведення системи капітальних ремонтів;
- реконструкція трамвайних та тролейбусних ліній, тягових підстанцій з використанням новітніх технологій, конструкцій та спецчастин;
- впровадження енергозберігаючих заходів на міському електротранспорті;
- збереження відповідності КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» категорії регіональних аеропортів пріоритетного розвитку, яким дозволено обслуговування міжнародних авіап перевезень в цілодобовому режимі;
- покращення експлуатаційних характеристик аеропорту, обладнання його сучасними засобами безпечного зльоту та посадки повітряних суден;
- підвищення конкурентоздатності КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» за рахунок збільшення пропускної спроможності.

Очікувані результати

- покращення транспортного обслуговування мешканців міста шляхом підвищення рівня безпеки пасажирського транспорту, доступності транспорту для осіб з обмеженими можливостями, удосконалення міської транспортної мережі;
- легалізація роботи всіх автостоянок міста;
- забезпечення безпеки польотів та сертифікаційної придатності аеродрому, збільшення кількості обслуговуючих авіаліній, збереження відповідності КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» категорії регіональних аеропортів.

5.4. Енергоефективність та енергоспоживання

Пріоритети

- впровадження енергозберігаючих та енергоефективних заходів на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду та комунальних підприємств міста в рамках реалізації Муніципального енергетичного плану м. Запоріжжя
- реалізація заходів, спрямованих на зменшення викидів шкідливих речовин та парникових газів.

Цілі та завдання

- впровадження проектів переведення об'єктів бюджетної сфери на альтернативні види палива із залученням інвестиційних коштів вітчизняних та іноземних підприємств;
- моніторинг споживання енергетичних ресурсів бюджетними установами міста;
- використання вторинного тепла промислових підприємств для забезпечення гарячого водопостачання районів міста в міжопалювальний період;
- проведення Днів Сталої Енергії в м. Запоріжжі в рамках Європейського Тижня Енергоефективності відповідно до Європейської ініціативи «Угода мерів»;
- встановлення індивідуальних теплових пунктів на близько 100 пілотних об'єктах житлової та бюджетної сфер у рамках цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів державного бюджету в сумі близько 100 млн.грн.
- закупівля електробусів.

Очікувані результати

- забезпечення збалансованого та ефективнішого використання природних та паливно-енергетичних ресурсів інфраструктурою міста;
- скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок реалізації заходів у сфері енергозбереження та енергоефективності;
- забезпечення оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії установами бюджетної сфери;
- заміщення природного газу та зменшення викидів шкідливих речовин і парникових газів за рахунок використання вторинного тепла промислових підприємств для забезпечення гарячого водопостачання районів міста в міжопалювальний період;
- реалізація заходів, спрямованих на зменшення втрат усіх видів енергоресурсів на стадіях їх виробництва, транспортування та споживання;
- зниження споживання енергоресурсів за рахунок модернізації виробництв та збільшення обсягу використання альтернативних видів палива, відновлюваних джерел енергії та вторинних енергетичних ресурсів;
- закупівля електробусів що дозволить скоротити викиди в атмосферу .

6. Соціальна сфера

6.1. Зайнятість населення та заробітна плата

Пріоритети

- постійне вдосконалення посередницьких функцій на ринку праці та якості послуг, що надаються шукачам роботи і роботодавцям;
- активізація власних зусиль щодо підвищення рівня охоплення безробітних громадян активними заходами сприяння зайнятості шляхом збільшення кількості працевлаштованих осіб за рахунок компенсації роботодавцям витрат в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- проведення професійного навчання, перенавчання, підвищення квалі-

фікації, в тому числі видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб віком за 45 років на ринку праці, участі безробітних в громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру;

- недопущення зниження доходів населення від трудової діяльності;
- сприяння підвищенню всіма суб'єктами господарювання тарифних ставок і посадових окладів на основі нових мінімальних розмірів заробітної плати;
- посилення контролю за додержанням відповідних державних гарантій оплати праці;
- зменшення заборгованості з виплати заробітної плати, а також недопущення виникнення нової заборгованості з оплати праці.

Проблемні питання

- погіршення кон'юнктури ринку праці, деформація статево-вікової структури трудових ресурсів, міграційні процеси;
- недостатня кількість робочих місць та вивільнення працівників;
- структурна невідповідність кваліфікації осіб, які звертаються до центрів зайнятості з питання пошуку роботи, потребам роботодавців за професійно-кваліфікаційними ознаками;
- низька вартість праці;
- падіння реальних доходів населення через зростання цін на товари першої необхідності, продукти харчування, медикаменти, транспортні та комунальні послуги;
- наявність випадків незареєстрованих трудових відносин та відсутність законодавчих норм щодо впливу на тіньові трудові відносини, заробітну плату (доходи);
- наявність заборгованості з виплати заробітної плати.

Цілі та завдання

- активізація роботи з роботодавцями шляхом проведення засідань «за круглим столом», ярмарок претендентів, семінарських занять та тренінгів для кадрових служб підприємств;
- залучення працедавців до активних форм співробітництва в напрямку укомплектування вакансій шляхом організації та проведення презентацій роботодавця, ярмарок вакансій, аукціонів претендентів, підготовки та розповсюдження відеоматеріалів про діяльність підприємств та відеовакансій на офіційних сторінках центрів зайнятості в соціальній мережі Facebook;
- забезпечення роботи із роботодавцями в частині укомплектування вільних робочих місць шляхом компенсації витрат в розмірі єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та оплату праці за працевлаштування на умовах строкових трудових договорів зареєстрованих безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб;
- сприяння зайнятості населення, зокрема, надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг;
- сприяння підвищенню підприємницьких ініціатив безробітних шляхом навчання на курсах служби зайнятості та надання одноразової виплати допомо-

ги по безробіттю для зайняття підприємницькою діяльністю;

- підвищення конкурентоспроможності на ринку праці незайнятого населення шляхом його професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, видачі ваучерів на навчання особам віком за 45 років та проведення профорієнтаційних заходів, підготовки та розповсюдження відеореєстру на офіційних сторінках центрів зайнятості в соціальній мережі Facebook;

- залучення незайнятого населення до участі в громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру;

- підтримка громадян, які не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції;

- посилення контролю за додержанням суб'єктами господарювання відповідних державних гарантій оплати праці, сприяння підвищенню всіма суб'єктами господарювання тарифних ставок і посадових окладів на основі нових мінімальних розмірів заробітної плати;

- при обчисленні у 2018 році розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів, що породжуються із залученням коштів бюджету міста, коштів комунальних підприємств, установ та організації, застосовувати рівень заробітної плати не більш, ніж 5200,0 грн., що відповідає середньому розряду складності робіт у будівництві 3,8 при виконанні робіт у звичайних умовах;

- удосконалення колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин, посилення контролю за дотриманням роботодавцями умов колективних договорів, регіональної та галузевих угод в частині оплати праці;

- проведення роботи, спрямованої на погашення наявної заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах міста, та вжиття заходів щодо попередження виникнення заборгованості з виплати заробітної плати;

- проведення роз'яснювальної роботи із суб'єктами господарювання щодо негативних соціальних наслідків нелегальних трудових відносин та виплати заробітної плати «в конвертах».

Очікувані результати

- збільшення розміру середньомісячної заробітної плати штатного працівника на 20,0% до 8772,0 грн.;

- збільшення обсягів працевлаштування за сприяння служби зайнятості;

- збільшення кількості та якості наявних вакансій, які роботодавці надають до центрів зайнятості;

- підвищення рівня охоплених активними заходами сприяння зайнятості до 90%.

6.2. Соціальний захист

Пріоритети

- розбудова сучасного інтернет-середовища для ефективності забезпечення соціального захисту та надання соціальних послуг;

- запровадження сучасних технологій в роботу щодо інформування населення з різних питань соціального захисту.

Проблемні питання

- недосконалість законодавчої бази;
- відсутність Єдиного державного автоматизованого реєстру отримувачів усіх видів державної соціальної допомоги;
- відсутність он-лайн доступу до баз даних, необхідних для призначення всіх видів державної соціальної допомоги.

Цілі та завдання

- забезпечення підтримки сімей міста шляхом своєчасного призначення та виплати різних видів державної соціальної допомоги, встановлення права на отримання пільг, залучення мешканців міста до участі в програмі житлових субсидій;
- розвиток ефективної системи надання соціальних послуг, підвищення їх якості та рівня задоволення потреб отримувачів таких послуг;
- реалізація Міської комплексної програми соціального захисту населення;
- впровадження новітніх технологій в організацію роботи щодо соціального захисту та соціального обслуговування громадян, зокрема, інтерактивних карт управлінь праці та соціального захисту населення Запорізької міської ради по районах міста, програмного продукту «Система - Банк», «Електронний архів» тощо;
- впровадження електронного реєстру соціальних послуг.

Очікувані результати

- удосконалення системи інформування населення, оперативне подання інформації щодо прийнятих рішень, підвищення обізнаності громадян щодо їх прав на соціальну підтримку та соціальні послуги;
- зручний спосіб отримання актуальної інформації за допомогою сучасних ІТ - технологій та інтернет-ресурсу;
- подолання соціальної ізоляції вразливих верств населення шляхом отримання необхідної інформації з питань соціального захисту в он-лайн режимі;
- забезпечення комфорту та зменшення витрат часу на перебування відвідувачів в управліннях;
- вдосконалення роботи управлінь праці та соціального захисту населення з банківськими установами, а саме: раціональне використання робочого часу працівниками управління, адресність надходження даних, зменшення фінансових витрат;
- скорочення часу і кількості спеціалістів для проведення щорічної інвентаризації особових справ та особових рахунків отримувачів всіх видів державної допомоги;
- надання допомоги за рахунок коштів бюджету міста дітям, особам з інвалідністю, ветеранам війни та праці, учасникам АТО, які отримали статус учасника бойових дій або інваліда війни, іншим категоріям населення;
- створення центру реінтеграції бездомних осіб, що дозволить розширити мережу соціальних установ, що надають соціальні послуги

бездомним особам, зняти соціальну напругу, надавати комплекс соціальних послуг зазначеній категорії громадян;

- забезпечення якісного надання різних видів послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, сім'ям з дітьми та іншим громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах та кризових ситуаціях і потребують сторонньої допомоги.

6.3. Підтримка сім'ї, молоді та дітей

Пріоритети

- забезпечення прав, свобод і законних інтересів дітей;
- запобігання дитячій бездоглядності, профілактика правопорушень серед дітей;
- розвиток та популяризація альтернативних форм сімейного виховання;
- формування активної життєвої позиції та соціальної моделі поведінки молоді міста;
- створення умов для забезпечення молодих сімей та одиноких молодих громадян міста житлом;
- попередження насильству, торгівлі людьми, дискримінації у молодіжному та сімейному середовищі;
- підвищення рівня обізнаності молоді, батьків і дітей щодо сімейних цінностей.

Проблемні питання

- погіршення соціального становища сімей;
- відсутність належних житлових та інших необхідних умов для забезпечення майбутнього дітей, молоді та сімей;
- вчинення психологічного, фізичного, економічного насильства у сім'ї та серед молоді;
- відсутність інформаційної платформи, яка б сприяла обізнаності молоді у заходах, спрямованих на реалізацію молодіжної політики.

Цілі та завдання

- розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- контроль за створенням належних умов для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ведення Єдиного електронного банку даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів;
- удосконалення роботи з дітьми, що опинились у складних життєвих обставинах;
- підвищення педагогічної компетентності опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, усиновлювачів шляхом проведення семінарів, круглих столів тощо;
- забезпечення необхідних заходів для зменшення скоєння правопорушень серед дітей міста;

- ведення Єдиного електронного банку даних дітей, які опинились у складних життєвих обставинах;
- сприяння соціальному, культурному, духовному та фізичному розвитку у сферах молоді та сім'ї;
- збереження та зміцнення фізичного здоров'я дітей та молоді, формування у громадян принципів раціональної статевої поведінки та здорового способу життя;
- надання пільгових довгострокових кредитів, молодим сім'ям та самотнім громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;
- надання матеріальної підтримки учнівській та студентській молоді.

Очікувані результати

- створення і функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, як альтернативних форм сімейного виховання;
- збільшення відсотку усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- облаштування дитячих будинків сімейного типу,
- забезпечення захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- зменшення кількості дітей, які опинились у складних життєвих обставинах;
- підвищення рівня громадської активності, патріотичної свідомості молоді та залучення більшої кількості молоді до активної участі в міських заходах та проектах, спрямованих на підтримку інтелектуальної та обдарованої молоді;
- збільшення пільгових довгострокових кредитів, молодим сім'ям та самотнім громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;
- збільшення матеріальної підтримки обдарованій учнівській та студентській молоді міста.

7. Гуманітарна сфера

7.1. Охорона здоров'я

Пріоритети

- забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою, подальший розвиток інституту сімейної медицини;
- профілактика і зниження рівня захворюваності, інвалідності та передчасної смертності населення;
- підвищення рівня надання медичної допомоги та збереження здоров'я населення, надання кваліфікованої та якісної медичної допомоги дорослому та дитячому населенню міста.

Проблемні питання

- відсутність централізованих поставок в регіон життєво необхідних лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- питання укомплектованості галузі лікарськими кадрами - всього 75,3%, при цьому серед працюючих лікарів майже 23,8% - особи пенсійного віку;

- моральна та технічна зношеність медичного обладнання та санітарного автотранспорту, незадовільний стан будівель медичних закладів.

Цілі та завдання

- укомплектування медичних закладів (установ) кваліфікованими медичними кадрами;
- створення належних умов для надання первинної медико-санітарної допомоги:
 - зміцнення матеріально-технічної бази центрів ПМСД шляхом модернізації існуючих амбулаторій загальної практики-сімейної медицини та оснащення Центрів ПМСД у відповідності до таблицю оснащення - наборами діагностичних тест-систем, сумками-холодильниками для транспортування вакцин, комп'ютерами та оргтехнікою;
 - впровадження електронного запису до лікарів в поліклінічних відділеннях медичних закладів;
 - розвиток сучасної системи надання медичної допомоги матерям та дітям, направлений на зниження материнської та малюкової смертності;
 - активізація заходів з раннього виявлення захворювань, насамперед соціально небезпечних: онкологічних, туберкульозу, СНІДу, серцево-судинних;
 - вдосконалення надання спеціалізованої медичної допомоги:
 - подальше зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я вторинного рівня шляхом забезпечення сучасними діагностичним та лікувальним медичним обладнанням - цифровими флюорографами, сучасними рентгенівськими діагностичними комплексами, апаратами ультразвукової діагностики, апаратами штучної вентиляції легенів, ендоскопічним обладнанням тощо;
 - широкий розвиток стаціонарозамісних технологій (стаціонари з ліжками денного перебування, денні стаціонари поліклінік та стаціонари вдома);
 - проведення капітальних ремонтів та реконструкцій будівель закладів охорони здоров'я;
 - по підпорядкованих комунальних підприємствах:
 - забезпечення мешканців міста якісними, сертифікованими лікарськими засобами;
 - збільшення товарообігу комунального підприємства «Примула» шляхом розширення лікарських засобів та виробів медичного призначення бюджетних установ та закладів (в тому числі шляхом реімбурсації);
 - розвиток діяльності підприємства, пов'язаної з виготовленням лікарських засобів в умовах аптеки; поліпшення якості та економічної доступності медикаментозного забезпечення населення;
 - задоволення потреби пацієнтів в стоматологічних послугах, впровадження сучасних методів стоматологічного лікування.

Очікувані результати

- підвищення доступності первинної медичної допомоги, ефективність і своєчасність діагностики найпоширеніших захворювань;

- стабілізація показника малюкової смертності на рівні 6,8‰ (із врахуванням зниження загальної кількості пологів по місту);
- підвищення показника виявлення при профілактичних оглядах онкологічної патології до 35,5%;
- підвищення показника виявлення при флюорографічних профілактичних оглядах туберкульозу до 52%;
- підвищення якості медичної допомоги;
- по підпорядкованим комунальним підприємствам - отримання доходу від фінансової діяльності підприємств.

7.2. Освіта

Пріоритети

- реалізація права дітей на доступність і безоплатність дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти в межах державних вимог до їх змісту, рівня й обсягу надання їм якісної освіти;
- подальша оптимізація мережі навчальних закладів відповідно до потреб населення;
- розвиток простору нових можливостей нової української школи.

Проблеми

- незадоволення потреб населення у забезпеченні дітей місцями в закладах дошкільної освіти;
- застаріла матеріально-технічна база закладів освіти, необхідність їх ремонту та реконструкції;
- створення нормативних умов для навчання учнів-першокласників з 01.09.2018 за новим Державним стандартом початкової освіти;
- створення безпечних умов перебування дітей та учнів в закладах освіти.

Цілі та завдання

- створення належних умов для отримання дітьми дошкільної освіти, забезпечення дієвості особистісно орієнтованої освітньої системи та реалізація принципів демократизації, гуманізації та індивідуалізації, інтегративності педагогічного процесу в ЗДО. Забезпечення обов'язкової освіти дітей старшого дошкільного віку;
- сприяння розгортанню діяльності учнівського самоврядування, координація взаємодії учасників навчально-виховного процесу та представників громадськості щодо реалізації учнівських ініціатив;
- створення в навчальних закладах здоров'язберігаючого середовища, організація сучасного освітнього середовища дошкільного навчального закладу;
- створення відповідних умов для забезпечення творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей і підлітків, організація їх змістовного дозвілля в позаурочний час;
- ведення обліку дітей дошкільного і шкільного віку та охоплення їх навчанням;

- упровадження дієвих форм патріотичного виховання дітей та учнів, формування у них позитивно-ціннісного ставлення до Батьківщини, мови, національної культури, традицій та толерантного ставлення до інших народів, їх культури;

- забезпечення функціонування та розвитку відповідного освітнього середовища для дітей з особливими потребами шляхом впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання;

- реалізація та поширення моделі інклюзивного та спеціального навчання дітей;

- створення умов для переходу навчання учнів - першокласників за новим Державним стандартом;

- збереження та оптимізація мережі закладів освіти, проведення капітальних ремонтів та реконструкції.

Очікувані результати

- формування оптимальної мережі закладів загальної середньої освіти та закладів позашкільної освіти;

- задоволення потреб мешканців міста в отриманні дітьми якісної дошкільної освіти. Зменшення черги на влаштування дітей до закладів дошкільної освіти;

- покращення якості провадження освітньої діяльності.

7.3. Розвиток культури та туризму

Пріоритети

- реалізація державної політики у сфері культури і мистецтв, забезпечення позитивних тенденцій щодо розвитку галузі в сучасних економічних умовах шляхом реалізації міських програм;

- створення конкурентоспроможного туристичного продукту на національному та міжнародному ринках, здатного максимально задовольнити туристичні потреби мешканців міста та їх гостей.

Проблемні питання

- недостатнє впровадження інновацій у сфері культури;

- потреба у додаткових площах для ЗДМШ №5, ЗДХШ , ЗДШМ №4, в окремому приміщенні для муніципального театру танцю;

- потреба в поповненні бібліотечних фондів, придбанні музичних інструментів, сценічних костюмів тощо;

- відсутність концертних стаціонарних майданчиків у районах міста;

- відсутність соціальних програм забезпечення молодих спеціалістів житлом (режисерів, постановників, хореографів та інших фахівців);

- відсутність приватних інвесторів, низька активність бізнесу у вирішенні проблем сфери культури;

- відсутність режимів використання та меж території пам'яток історії та культури, низький рівень оформлення міського середовища.

- неефективне використання сучасних інформаційних технологій для розвитку і промоції міста, внутрішніх і зовнішніх комунікацій, муніципального маркетингу;
- низький рівень використання туристичного потенціалу;
- відсутність єдиного механізму, що дозволить збирати достовірні статистичні дані і визначати туристичний потік міста.

Цілі та завдання

- збереження та модернізація мережі закладів культури, інфраструктури для формування сучасного культурного простору;
- проведення загальноміських заходів до державних та пам'ятних дат з метою виховання національної самосвідомості та почуття патріотизму;
- підтримка фестивальних рухів шляхом проведення культурно-мистецьких проектів всеукраїнського та міжнародного рівнів з метою формування позитивного іміджу м. Запоріжжя як культурного центру України;
- активізація взаємодії із громадськістю для створення території креативу з метою поєднання знань та інноваційних технологій;
- розроблення дизайн-кодів для історичних ареалів міста;
- створення системи управління туристичною сферою м. Запоріжжя із залученням до співпраці всіх зацікавлених сторін;
- трансформація іміджу Запоріжжя шляхом впровадження системного муніципального маркетингу і промоції туристичної привабливості міста;
- розвиток бізнесу та громадської активності у сфері туризму і супутніх галузях шляхом формування партнерств, підвищення доступності та прозорості надання адміністративних послуг, залучення додаткового фінансування з бюджету громадської участі та інших джерел;
- розроблення та промоція конкурентоспроможних туристичних продуктів шляхом застосування сучасних форм і способів просування товарів та послуг для туристів на цільових ринках, активного використання інформаційних технологій;
- створення єдиної системи збору та аналізу статистичних даних.

Очікувані результати

- збереження та популяризація української культури та кіно, сприяння інтеграції українського національного мистецтва у світовий культурний простір;
- згуртування місцевої громади шляхом організації змістовного дозвілля городян;
- надання широкого спектру якісних культурних послуг, що сприяють вихованню високих естетичних смаків городян;
- задоволення культурних потреб та підтримка соціально незахищених верств населення;
- підвищення естетичної привабливості міського середовища у межах історичних ареалів;

- формування іміджу Запоріжжя як міста, гостинного до туристів, спроможного до надання якісних туристичних і супутніх послуг у сфері пізнавального, подієвого, індустріального, ділового та інших видів туризму;
- підвищення місця Запоріжжя у провідних національних рейтингах, які характеризують розвиток туризму та індустрії гостинності.
- збільшення обсягу інвестицій до туристичної галузі та індустрії гостинності;
- створення пакету конкурентоспроможних туристичних продуктів, сприятливих бізнес-середовищ;
- збільшення надходження до місцевого бюджету від туристичного збору та від податку на доходи, які формуються внаслідок реалізації товарів і туристичних послуг;
- збільшення туристичного потоку до Запоріжжя.

7.4. Фізична культура і спорт

Пріоритети

- реалізація державної політики та формування єдиних міських підходів для задоволення потреб, інтересів територіальної громади з питань фізичної культури та спорту;
- участь у формуванні та реалізації державної молодіжної та сімейної політики, координація роботи з питань попередження насильства в сім'ї, сприяння інтелектуальному, фізичному, духовному розвитку дітей та молоді, підвищення ролі жінок в суспільстві;
- координація роботи діяльності підприємств, закладів, установ та організацій з питань фізичної культури та спорту, сім'ї та молоді, для надання якісних послуг населенню міста.

Проблемні питання

- недостатня кількість сучасних багатофункціональних спортивних комплексів, плавальних басейнів, спортивних майданчиків з тренажерним обладнанням та штучним покриттям;
- незадовільний матеріально-технічний стан дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Цілі та завдання

- створення сприятливих умов для підготовки та участі спортсменів міста, вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл у Чемпіонатах та Першостях України, Європи та Світу;
- збереження та подальший розвиток спортивної бази міста.

Очікувані результати

- збільшення кількості населення які регулярно використовують засоби фізичної культури для проведення активного дозвілля та забезпечення здорового способу життя до 11,5 %;
- збільшення кількості проведення спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів на 1 %;

- створення належних умов для проведення навчально-тренувального процесу та покращення якості навчально-тренувального процесу, підвищення якості функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- збільшення кількості вихованців запорізьких ДЮСШ, що потрапили до складу збірної команди України і стали переможцями та призерами Чемпіонатів міста, області, України з видів спорту на 3%.

8. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

8.1. Охорона навколишнього природного середовища

Пріоритети

- відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів;
- озеленення міста;
- упорядкування існуючого водовідведення на комунальних об'єктах;
- максимально широке розповсюдження екологічної інформації, підвищення рівня екологічної освіти.

Проблемні питання

- забруднення атмосферного повітря;
- забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств та підприємств житлово-комунального господарства;
- великі обсяги утворення і накопичення промислових і побутових відходів.

Цілі та завдання

- поліпшення стану водних об'єктів, ліквідація негативних факторів впливу на навколишнє природне середовище;
- охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття;
- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.

Очікувані результати

- покращення стану атмосферного повітря;
- запобігання та попередження забруднення неочищеними стічними водами р.Дніпро та ґрунтів;
- удосконалення поводження з відходами;
- сприяння відновленню і підтриманню гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів;
- покращення стану існуючих територій зелених насаджень;
- підвищення екологічної свідомості населення, залучення широких кіл громадськості до важливих питань в сфері охорони навколишнього природного середовища.

8.2. Техногенна безпека

Пріоритети

- забезпечення безпеки життєдіяльності мешканців міста;

- створення умов для захисту населення від надзвичайних ситуацій, в тому числі військового характеру, шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим.

Проблемні питання

- великий ризик виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру (наявність 380 потенційно небезпечних об'єктів, з яких - 19 хімічно-небезпечних);
- відсутність засобів індивідуального захисту мешканців міста на випадок виникнення аварії на хімічно-небезпечних об'єктах міста;
- невизначеність перебігу подій на території проведення АТО та необхідність проведення додаткових заходів щодо недопущення відповідних загроз;
- невідповідність системи оповіщення населення в місті сучасним вимогам;
- незадовільний стан протипожежного захисту закладів охорони здоров'я, освіти, будинків підвищеної поверховості.

Цілі та завдання

- максимально можливе, економічно обґрунтоване зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій;
- реалізація державної політики в сфері цивільного захисту населення й забезпечення готовності органів управління цивільного захисту міської ради та підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;
- забезпечення гарантованого рівня безпеки особистості, суспільства та навколишнього середовища в межах показників прийнятного ризику, критеріїв, які встановлюються для відповідного періоду;
- забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
- розроблення і реалізація заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;
- забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання в особливий період;
- організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час можливого ведення воєнних дій.

Очікувані результати

- проведення своєчасно та в необхідному обсязі заходів, спрямованих на захист населення, природного середовища та майна при виникненні надзвичайних ситуацій з мінімальними затратами фінансових і матеріальних ресурсів;
- зменшення ризиків (передумов) виникнення надзвичайних ситуацій;
- розширення можливостей аварійно-рятувальних служб, служб цивільного захисту міста з проведення рятувальних робіт.